

Flugschrift tweede Kamerverkiezing 17 maart 2021

Maart 2021

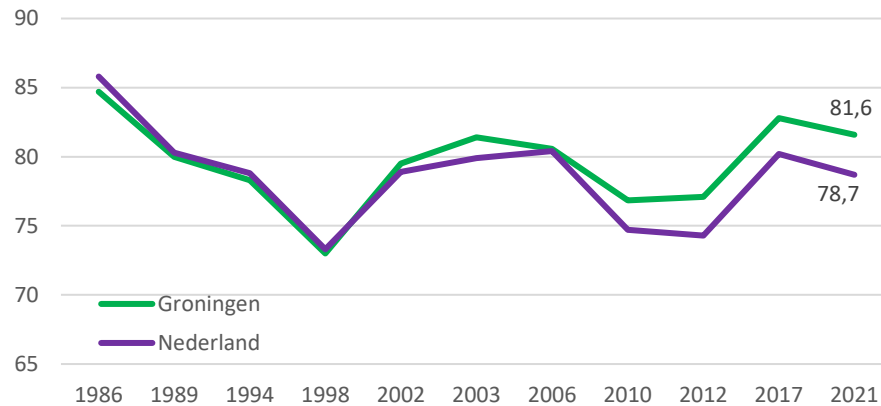

Op (15, 16) en 17 maart 2021 heeft de verkiezing van de Tweede Kamer der Staten-Generaal plaatsgevonden. In dit flugschrift staat de uitslag van de gemeente Groningen en wordt die vergeleken met de landelijke uitslag en met de uitslag van andere grote en middelgrote gemeenten.

Opkomstpercentages.

In de figuur staan de opkomstpercentages van tweede kamer verkiezingen vanaf 1986, de gemeente vergeleken met Nederland

Opkomstpercentages van de verkiezingen:

Bron: Bureau Verkiezingen en RTL Nieuws

Het aantal opgeroepen kiesgerechtigden bedroeg 178.904. Uiteindelijk zijn 146.774 stemmen uitgebracht, dit is inclusief de blanco of ongeldige stemmen. Het opkomstpercentage komt daarmee op 81,6 procent, lager dan in 2017 maar hoger dan in de jaren ervoor. Wel moeten we er rekening mee houden dat sinds

2019 de nieuwe gemeente is ontstaan, wat de vergelijking met voorgaande jaren beïnvloed.

Kerncijfers van de stemming

	Aantal
Opgeroepen	178.904
Stemmen op een partij	145.714
Blanco	235
Ongeldig	280
Totaal	146.229
Waaronder briefstemmen	9.948

Bron: Bureau Verkiezingen

Stemverdeling in procenten

Er deden bij deze verkiezing 33 partijen mee, dat is veel meer dan bij eerdere verkiezingen, veel partijen deden voor het eerst mee.

Percentage stemmen per partij, Groningen (2017 en 2021) en Nederland (2021)

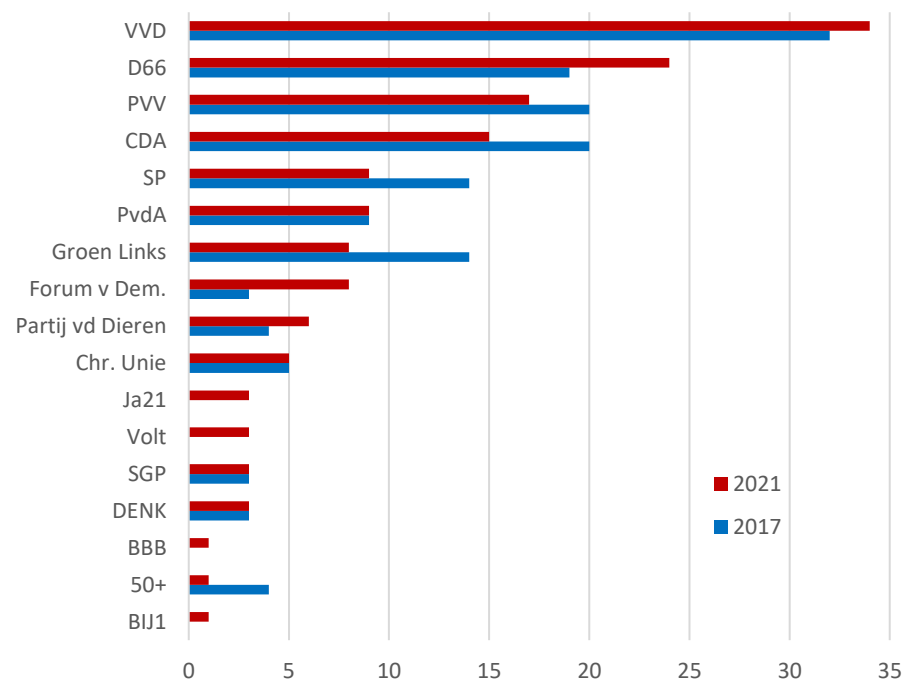
	Groningen		Nederland	Zetels
	2017	2021		
VVD	13,6	13,7	21,8	34
D66	19,9	23,0	15,0	24
PVV	6,7	5,7	10,8	17
CDA	6,6	5,6	9,5	15
SP	10,9	7,6	6,0	9
PvdA	8,0	8,3	5,7	9
Groen Links	18,9	10,5	5,2	8
Forum voor Democratie	1,7	3,7	5,0	8
Partij v.d. Dieren	5,2	6,0	3,8	6
Chr. Unie	4,4	4,0	3,4	5
Volt	-	5,5	2,4	3
Ja21	-	1,5	2,4	3
SGP	0,4	0,5	2,1	3
DENK	0,4	0,5	2,0	3
50+	1,7	0,4	1,0	1
BBB	-	0,4	1,0	1
BIJ1	-	1,2	0,8	1
Overige partijen	1,6	1,9	2,1	0

Bron: Bureau Verkiezingen en RTL Nieuws

Voor Groningen zien we ten opzichte van Nederland een aantal opvallende verschillen. Zowel in het percentage stemmen per partij als in de ontwikkelingen tussen 2017 en 2021. Wat het meest in het oog springt is dat D66 in Groningen beter scoort dan landelijk. De SP en vooral Groen Links hebben in Groningen

verloren ten opzichte van 2017, maar ze scoren wel beter dan landelijk. Dit laatste geldt ook voor de PvdA. Een van de partijen die nieuw is in de kamer, Volt, heeft in Groningen beter gescoord dan landelijk. Net als landelijk was er verlies voor de PVV en winst voor Forum voor Democratie. Zie voor de landelijke zetelverdeling de figuur.

Zetelverdeling tweede kamer, 2017 en 2021

Bron: RTL Nieuws

Verdeling van de stemmen over de gemeente.

Uit eerder onderzoek is gebleken dat ongeveer 80 procent van de mensen de stem uitbrengt in de eigen buurt. Vandaar dat we in grote lijnen kunnen kijken hoe de verschillende buurten hebben gestemd. We hebben het bekeken per stadsdeel. In de tabel staat het percentage stemmen per partij per gebiedsdeel. De briefstemmers zijn apart meegenomen om dat die niet gekoppeld kunnen worden aan een bepaald stembureau.

Percentage stemmen per gebiedsdeel

	Centrum	Oude Wijken	Zuid	West	Oost	Haren	Ten Boer	Brief
VVD	13%	10%	14%	13%	13%	21%	12%	17%
D66	30%	26%	27%	18%	19%	25%	12%	10%
PVV	2%	5%	4%	9%	9%	5%	9%	6%
CDA	4%	4%	5%	6%	4%	7%	11%	14%
SP	4%	7%	6%	10%	11%	5%	12%	11%
PvdA	6%	7%	8%	8%	9%	7%	9%	21%
Gr Links	12%	14%	12%	9%	10%	9%	6%	4%
FvD	4%	4%	3%	5%	5%	3%	4%	0%
PvdD	6%	7%	7%	5%	7%	6%	4%	4%
CU	2%	3%	3%	5%	4%	5%	10%	7%
Volt	11%	7%	6%	4%	3%	3%	1%	1%
JA21	2%	1%	2%	2%	1%	1%	2%	1%
Overig	4%	5%	4%	7%	5%	3%	9%	4%

Bron: Bureau Verkiezingen, bewerkt OIS Groningen

In alle gebiedsdelen behalve in Ten Boer en bij de briefstemmen heeft D66 de meeste stemmen gekregen. Van de linkse partijen heeft de SP veel stemmen gekregen in West, Oost en Ten Boer en Groen links in het Centrum, de Oude Wijken en Zuid. Volt scoort vooral in het Centrum goed en het CDA en de ChristenUnie in Ten Boer.

West en ten Boer hebben relatief veel stemmen op overige partijen, in West zijn dat veel stemmen op DENK, in Ten Boer op de SGP en de BBB. Opvallend is ook het hoge percentage PvdA bij de briefstemmers.

Zie <https://gemeente.groningen.nl/uitslagen-verkiezingen> voor de stemmen per stembureau

Andere Grote en middelgrote gemeenten

We hebben de uitslag van de gemeente Groningen vergeleken met die van een aantal andere grote en middelgrote gemeenten. In de grafieken staat per partij het percentage stemmen vergeleken. Als referentie is ook het landelijke percentage meegenomen. In de tabel staat de per gemeente de partij die de meeste stemmen heeft gekregen. De bron voor deze cijfers is de site van RTL Nieuws.

Gemeente	Grootste Partij
Groningen	D66
Almere	VVD
Amsterdam	D66
Den Haag	VVD
Eindhoven	VVD
Enschede	VVD
Nijmegen	D66
Rotterdam	D66
Tilburg	VVD
Utrecht	D66
Zwolle	D66

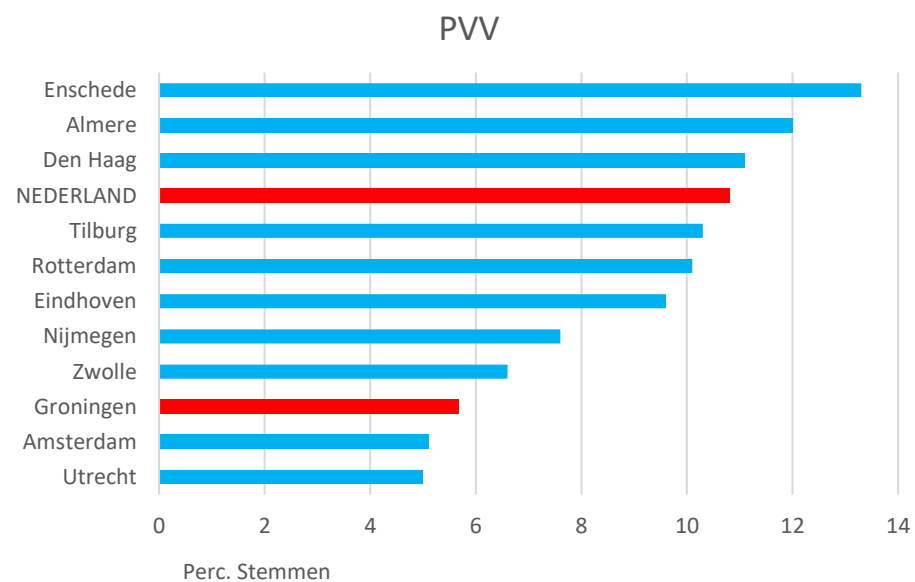
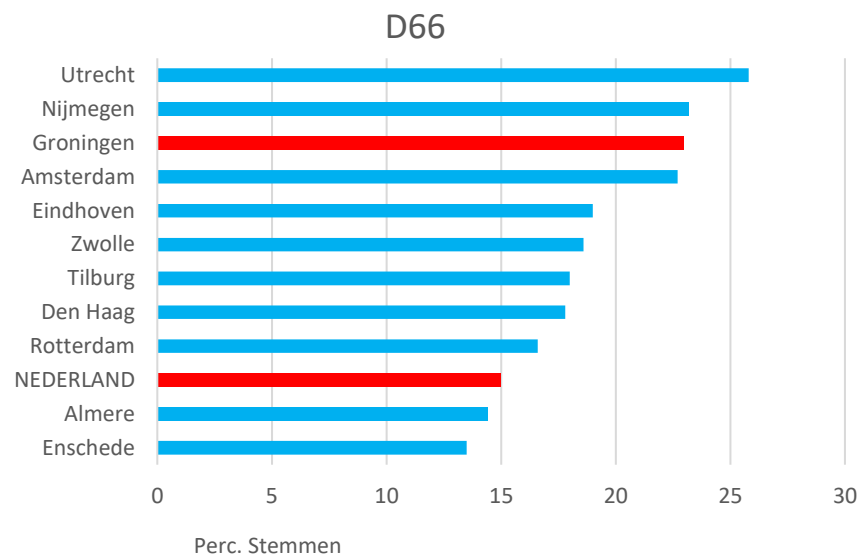
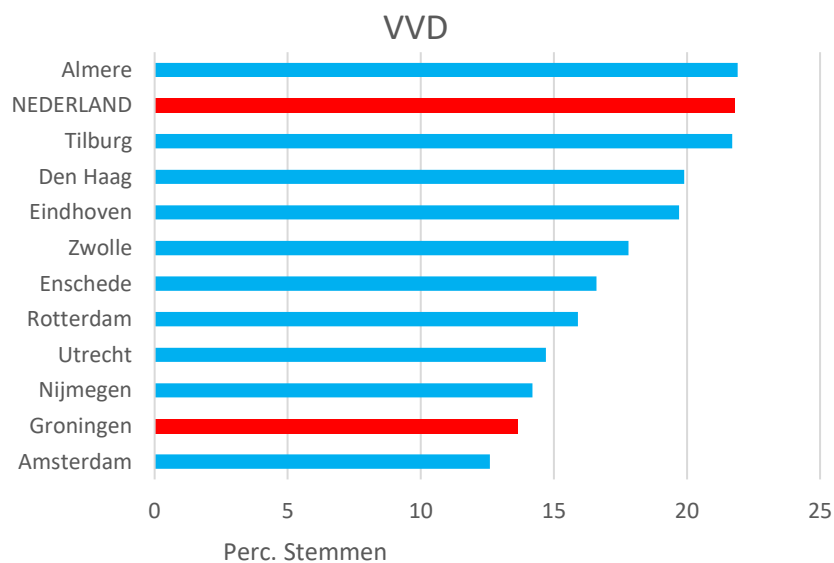
We zien dat in de grote steden D66 en de VVD vaak de grootste zijn. In de figuren staat per partij het percentage stemmen per gemeente van alle partijen met drie zetels of meer in de tweede kamer. De SGP is niet meegenomen omdat die in geen enkele meegenomen gemeente meer dan 1 procent van de stemmen heeft gekregen.

De partijen:

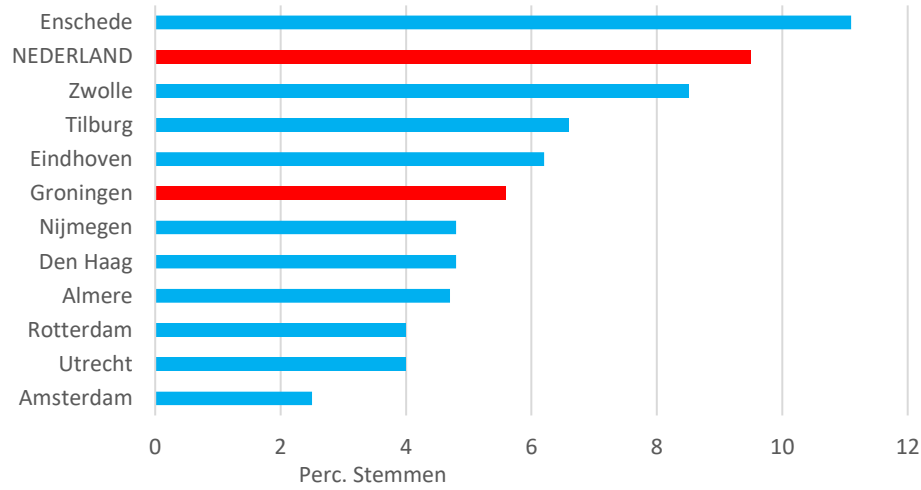
- Landelijk is de VVD de grootste partij, maar in de meeste steden scoort D66 beter dan de VVD.
- De linkse partijen SP, PvdA en Groen Links hebben in Groningen relatief veel stemmen. Voor Groen Links geldt dat die partij landelijk duidelijk minder

stemmen heeft gekregen dan in de steden. Dit laatste geldt ook voor de Partij voor de Dieren en voor Volt.

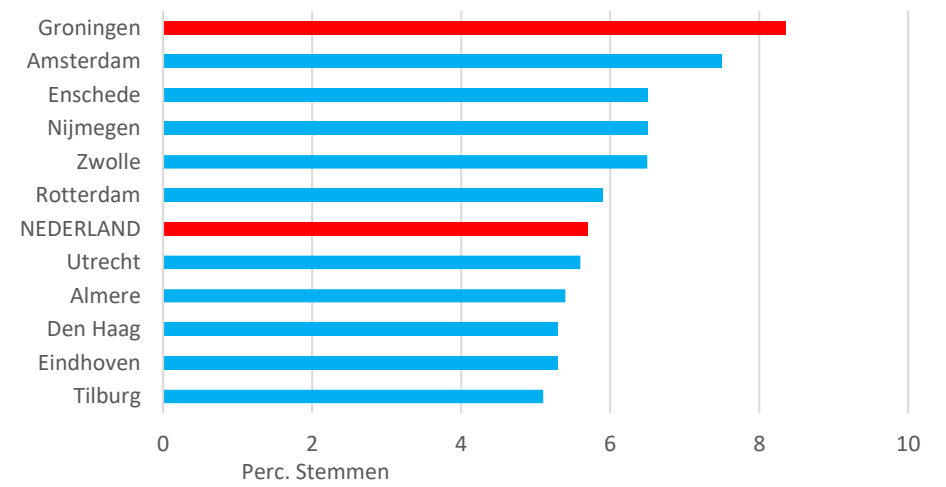
- PVV, FvD en Ja21 scoren in meeste steden minder dan gemiddeld. In Groningen hebben deze partijen duidelijk minder stemmen gekregen dan landelijk gemiddeld.
- De christelijke partijen CDA en ChristenUnie hebben in de steden minder stemmen dan in Nederland als geheel. Opvallend is dat de ChristenUnie goed scoort in Groningen.
- DENK heeft in Groningen veel minder stemmen gekregen dan in andere grote steden.

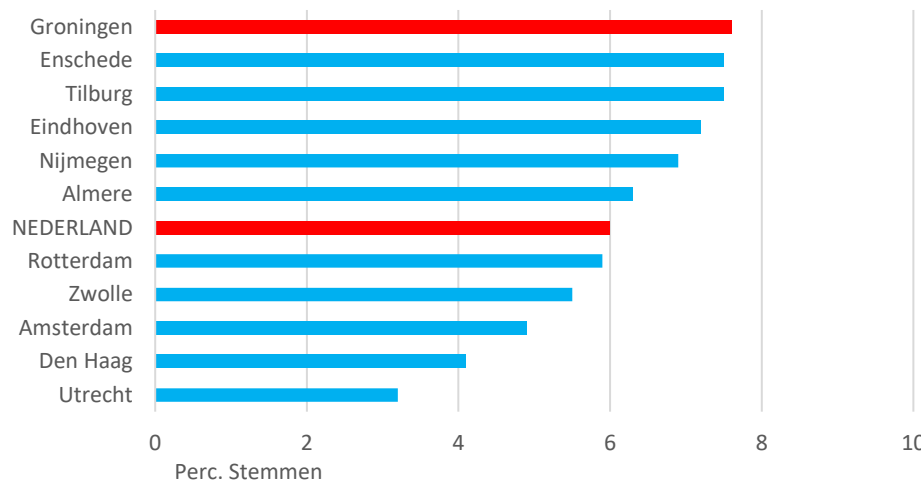
CDA

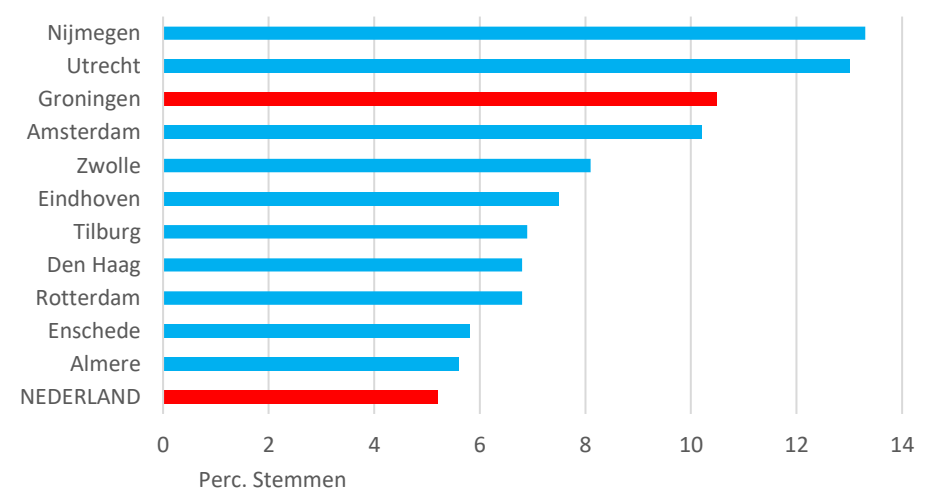
PvdA

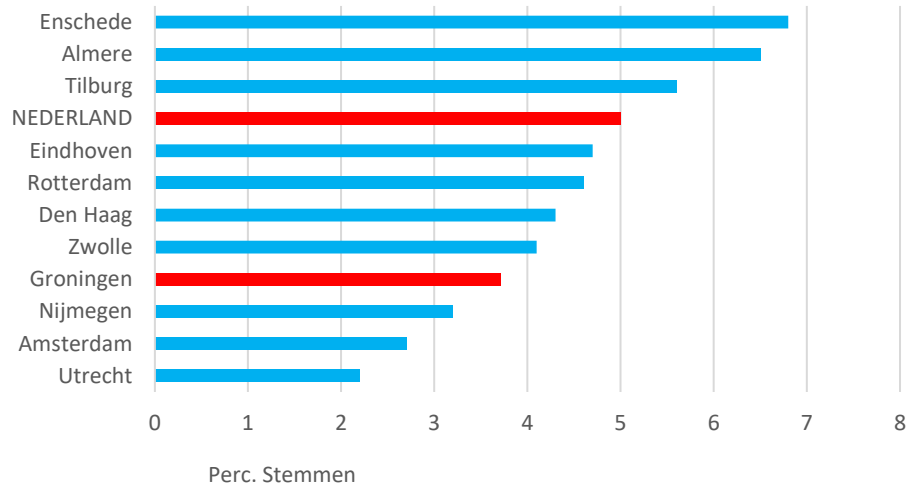
Socialistische Partij

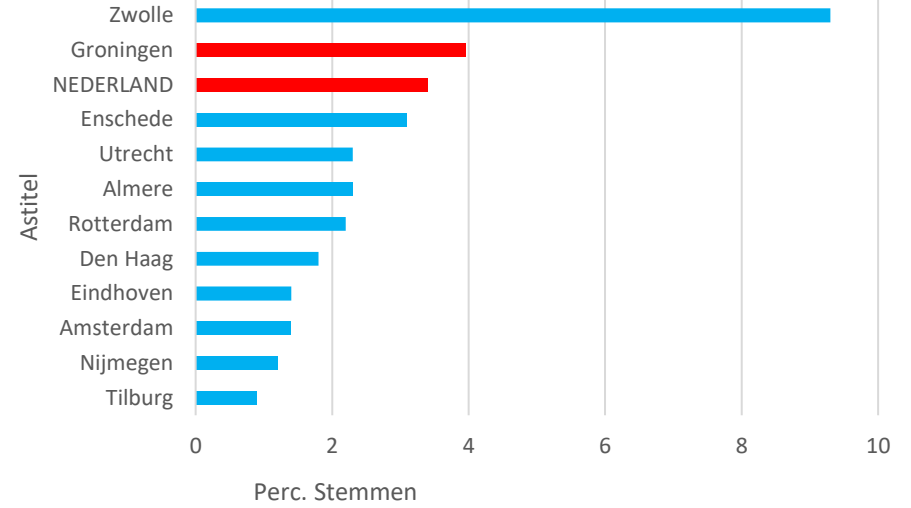
Groen Links

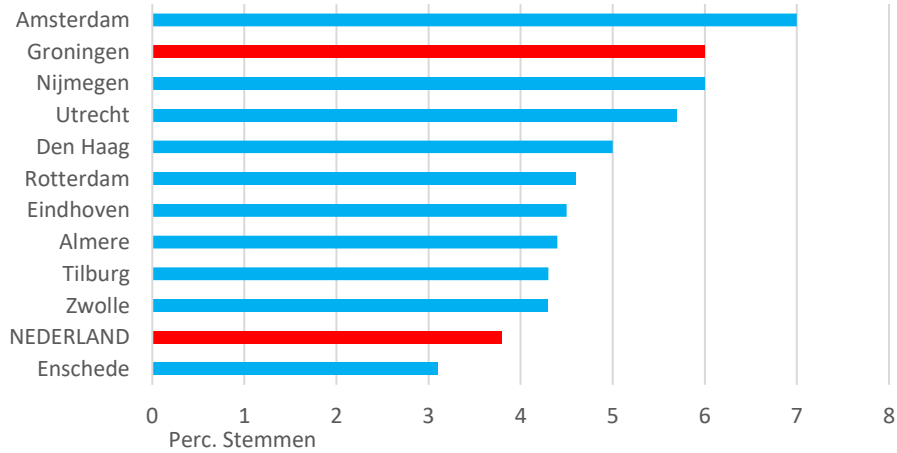
Forum voor Democratie

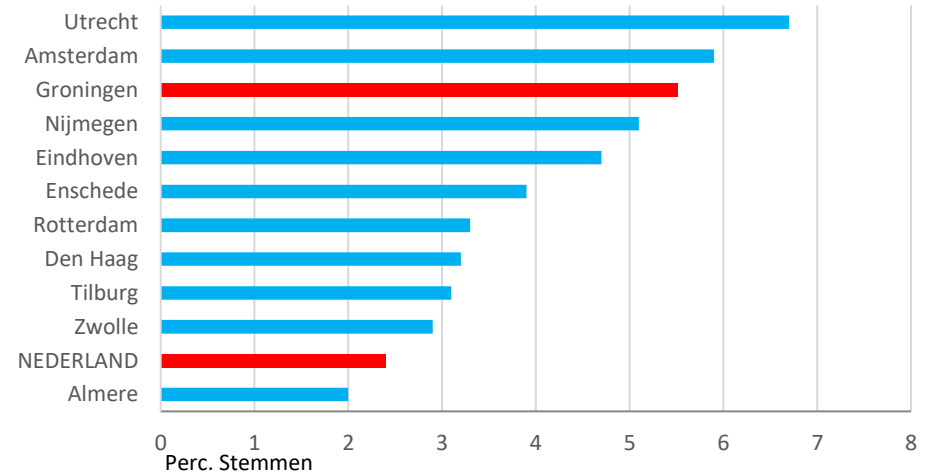
Christen unie

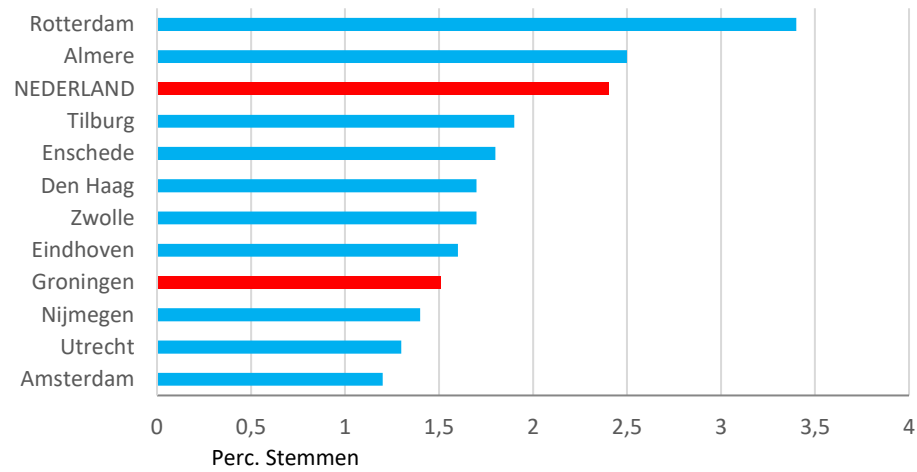
Partij vd Dieren

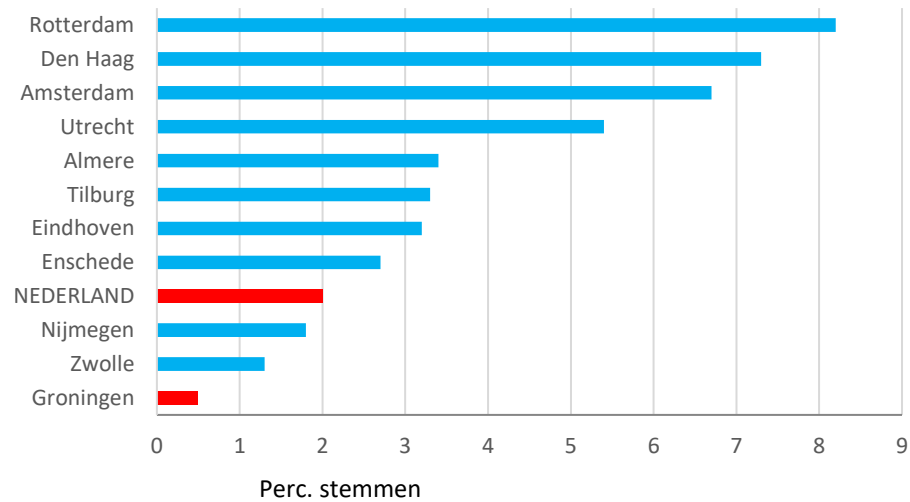
Volt

Ja21

DENK

Age Stinissen
Maart 2021

Onderzoek, Informatie en Statistiek

Bezoekadres

Trompsingen 29, Groningen

Postadres

Postbus 30026 9700RM Groningen

T (050) 367 5630

E ois@ groningen.nl

I www.oisgroningen.nl

Twitter @basisvoorbeleid